

Zero Afval Challenge

Resultaten - editie 2021

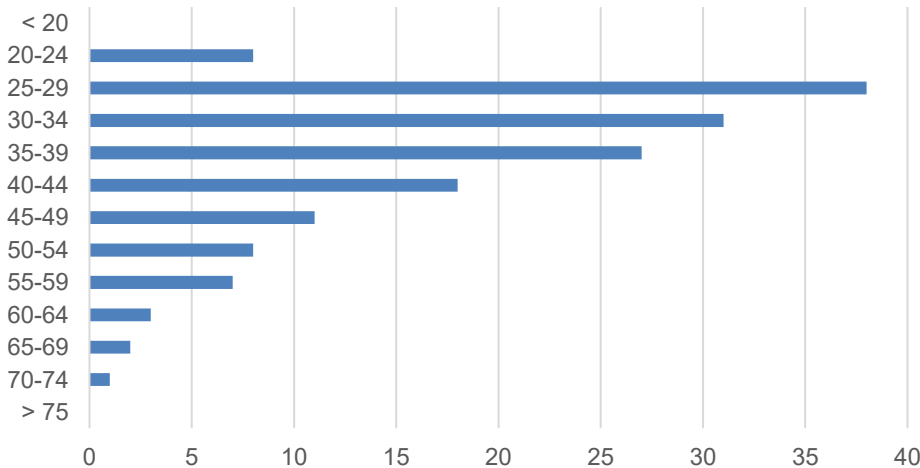

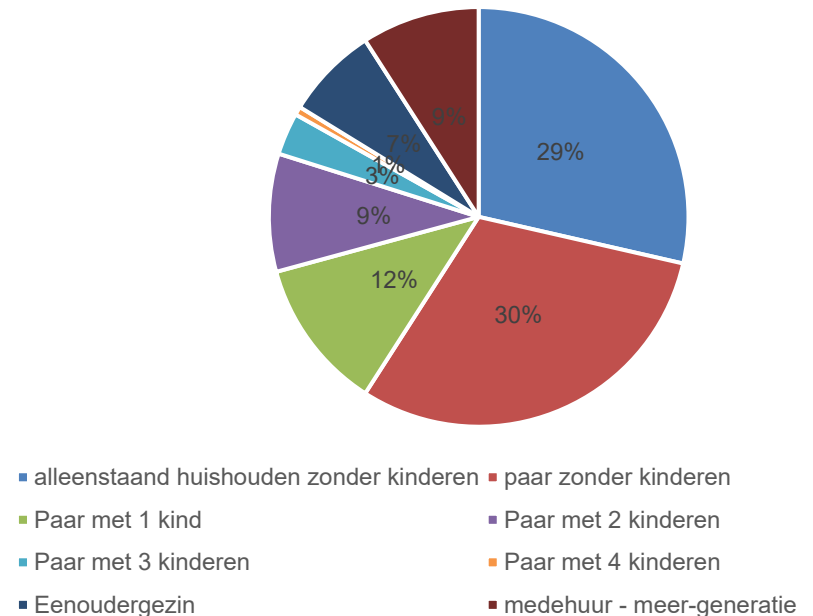
Wie zijn de deelnemers?

- 222 voorinschrijvingen
- 154 geselecteerde gezinnen → 366 mensen betrokken

Leeftijd

huishoudenstypologie - Challenge 2021

Activiteiten tijdens de Challenge

- Duur: 01/03/2021 tot 30/11/2021
- **8 uitdagingen** ingezonden
- **3 ontmoetingen**: bij de start, halfweg en bij de afsluiting
- **45 workshops** (waarvan 24 online workshops) - **461** deelnemers aan de workshops, gemiddeld 10 personen/activiteit
- Weging aan het begin en het einde van de challenge

	Maart 2021	November 2021
Aantal wegingen	154	62
Totaal HV-PMD-PK wegingen (kg) *	2282,47	733,31
Aantal betrokken personen	366	160

* HV = huisvuil = witte zak - PMD = plastic verpakkingen, metalen verpakkingen en drankkartons = blauwe zak - PK = papier en karton = gele zak

Effect op het restafval (witte zak)

kg/pers./jaar	Begin Challenge 2021	Einde Challenge 2021	Brussels gemiddelde	Einde Challenge 2020
Gemiddeld gewicht van de witte zakken	48,19	35	175	43

Gemiddelde daling: **- 27%** (witte zak) in 9 maanden tijd

5 X minder dan het gemiddelde niveau van de Brusselaars

Van de 62 respondenten:

- hebben er 66% (41) hun hoeveelheid afval **verminderd**
- hebben er 19% (12) hun hoeveelheid afval **met meer dan 50% verminderd**
- hebben er 34% (21) **meer afval geproduceerd**

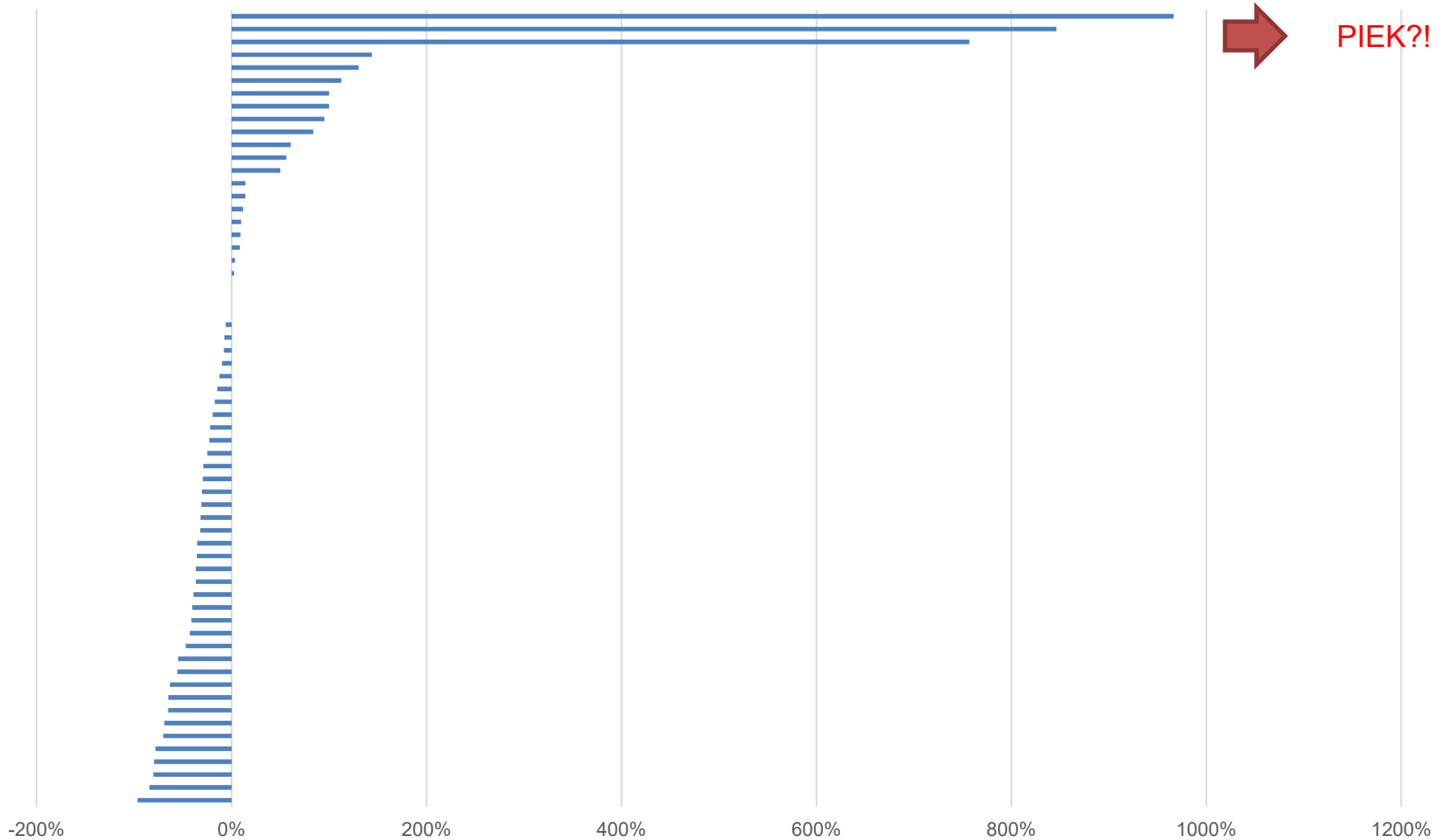
Maar $\frac{3}{4}$ van hen blijft onder de 35 kg/inwoner/jaar

Oorzaken: opruimen, een kat in huis genomen, komst van een baby, test met 'wasbare luiers' overtuigde niet, delen van een flat, enz. en extreem lage afvalhoeveelheden bij het begin van de Challenge.

Ontwikkelingsprofielen voor restafval

Rest afval Ontwikkeling [%]/challenger

Grote stijgingen

Piek nr. 1: +967%

- Afvalproductie in maart onder het gemiddelde van de challengers voor restafval: 3 kg/pers./jaar
- De productie na de challenge bedraagt 32 kg/pers./jaar, wat nog steeds minder is dan het gemiddelde van de uitdaging (35 kg/pers./jaar)
- MAAR komt van een baby in september -> gebruik van wegwerpluiers in afwachting van wasbare luiers

Piek nr. 2: +846%

- Afvalproductie in maart onder het gemiddelde van de challengers voor restafval: 16,8 kg/pers./jaar
- Afwezig gedurende 18 dagen in november -> regel van 3 toegepast om de hoeveelheid afval per jaar en per inwoner te bepalen, d.w.z. 159 kg/pers./jaar MAAR dit stemt niet overeen met de realiteit van dit gezin -> gegevens niet relevant.
- Huishoudelijke situatie is veranderd: verhuisd, opgeruimd, enz., tussen maart en november

Piek nr. 3: +757%

- De afvalproductie lag in maart voor restafval ver onder het gemiddelde van de challengers: 0,84 kg/pers./jaar
- De productie na de challenge bedraagt 7,2 kg/pers./jaar, wat nog steeds relatief lager is dan het gemiddelde van de challenge (35 kg/pers./jaar)

Effect op verpakkingsafval (blauwe zak)

	Start challenge 2021 (154 gezinnen – 366 personen)	Einde challenge 2021 (62 gezinnen – 160 personen)	Brussels gemiddelde (2021)	Einde challenge 2020
Gemiddeld gewicht van blauwe zakken	14 kg/pers./jaar	12 kg/pers./jaar	16,5 kg/pers./jaar	/ kg/pers./jaar

⇒ Gemiddelde daling: 14% - <18 (blauwe zak) in 9 maanden tijd

⇒ Als je aan ZA doet, ga je ook het volume van je PMD-zakken verminderen!

⇒ Dit ondanks de invoering van de nieuwe blauwe zak in januari 2021

Effect op papier/kartonafval (gele zak)

	Begin challenge 2021 (209 personen)	Einde challenge 2021 (77 personen)	Brussels gemiddelde (afgevlakt 2017-2018- 2019)	Einde challenge 2020
Gemiddeld gewicht gele zakken	22 kg/pers./jaar	16 kg/pers./jaar	23,26 kg/pers./jaar	/ kg/pers./jaar

⇒ Gemiddelde daling: - 28% (gele zak) in 9 maanden tijd

Conclusies

- Ondanks de moeilijkheden door covid zijn de deelnemers aan de ZA Challenge 2021 erin geslaagd hun restafval in 9 maanden tijd met 27% **te verminderen** .
- Ze gingen van **48 kg/pers./jaar** naar **35 kg/pers./jaar**
- Dit is des te indrukwekkender omdat de deelnemers aan de Challenge 2021 al onder het Brusselse gemiddelde van 175 kg/inw./jaar zaten.
- Met hun 35 kg/pers./jaar zitten de deelnemers aan de Challenge amper aan **20% van het gemiddelde niveau van de Brusselaars!**
- Er is **echt ruimte voor afvalvermindering!**

Concrete acties

We hebben de gewoonten van de deelnemers aan de Challenge 2021 gemeten **aan het begin en het einde van de challenge** met behulp van de vragenlijst die is gebruikt in de SONECOM-enquête bij Brusselse gezinnen in 2019.

Voor 31 acties die als zero afval worden beschouwd, wordt de deelnemers gevraagd te antwoorden: Dit is iets dat ik zelf doe:

- altijd, het is echt de moeite waard
- soms, het is de moeite waard
- soms, maar ik ben niet zeker of het de moeite waard is
- nooit, maar het is de moeite waard
- nooit, het is de moeite niet waard
- Dit is niet van toepassing voor mij

Challenge 2021	Febr. 21	Nov. 21	Gemiddelde Brusselaar (2019)
Aantal respondenten	222	57	651
Mediaan van het aantal uitgevoerde acties die altijd als de moeite waard worden gerapporteerd	10	14	7
Mediaan van het aantal uitgevoerde acties die 'altijd' of 'soms' als de moeite waard worden gerapporteerd	21	24	

Twee keer meer acties die **systematisch worden uitgevoerd** vergeleken met het Brusselse gemiddelde! </293

Verankerde ZA-acties

'Altijd' uitgevoerde acties

- Aan het begin van de Challenge
- Aan het einde van de Challenge
- Door de gemiddelde Brusselaar (Sonecom 2019)

Kraanwater

- Kraanwater drinken.

Tegen voedselverspilling

- Een keer per week de koelkast opruimen
- Koken met wat je nog in huis hebt en restjes opmaken
- Een boodschappenlijstje maken alvorens naar de winkel te gaan

Voor de boodschappen

- Herbruikbare boodschappentas voor de supermarkt
- Herbruikbare boodschappentas voor kleine winkels
- Altijd een bulkzak meenemen
- Droge producten in BULK kopen

Voor de maaltijden

- Zelf bereidingen maken zoals dressings, soepen, sauzen, hummus, pannenkoeken...
- Een drinkbus, mok gebruiken om drank mee te nemen
- De lunch meenemen in lunchtrommels, stoffen zakjes, enz.
- ZA-alternatieven voor koffie (vermijd wegwerpcups)

Voor het onderhoud van het huis

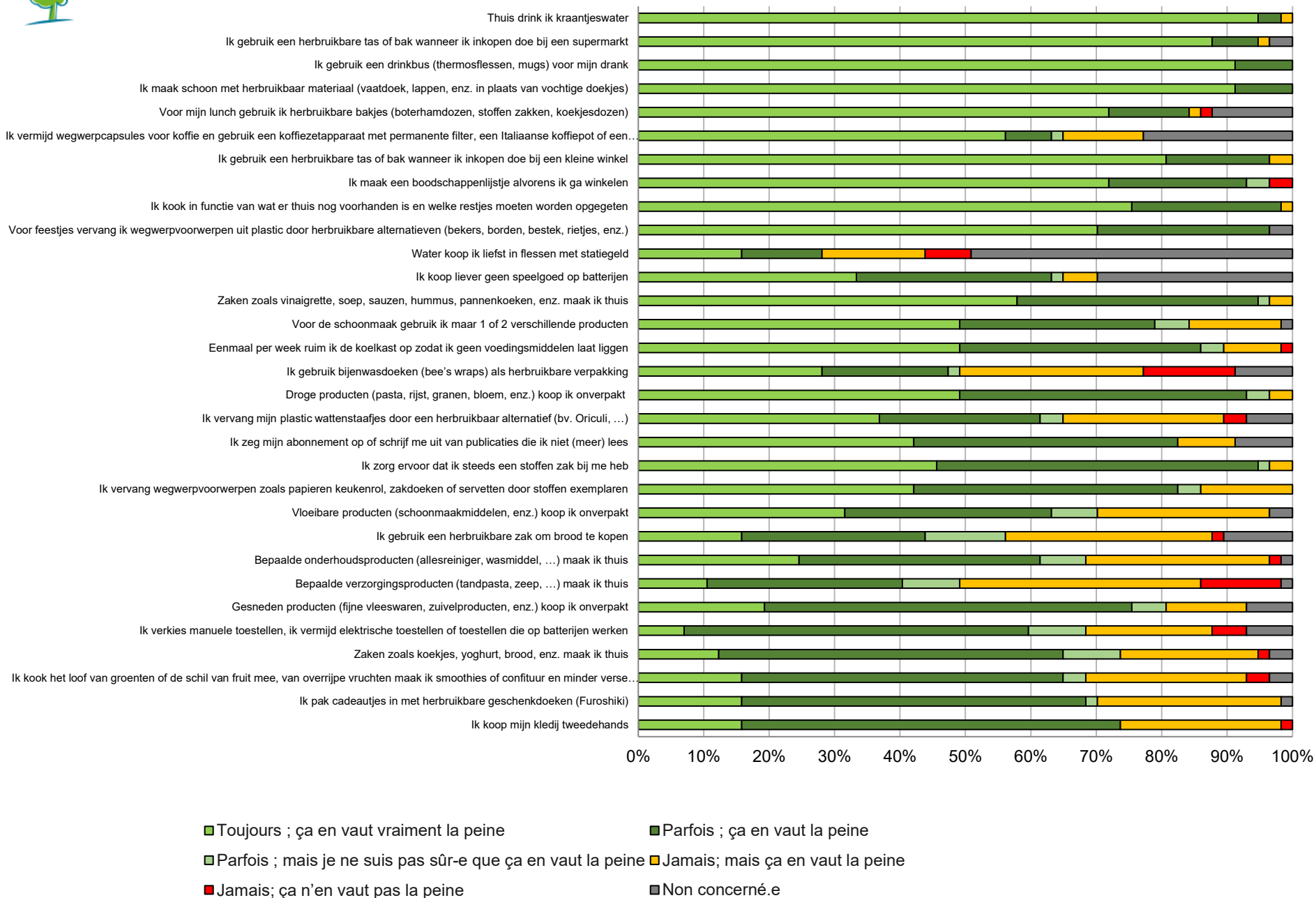
- Schoonmaken met herbruikbare materialen (dweil, doeken enz., in plaats van wegwerpdoekjes)
- Zich beperken tot 1 of 2 verschillende producten om het huis schoon te maken

Voor feesten

- Voor feestjes plastic wegwerpartikelen vervangen door herbruikbare alternatieven

zero waste-praktijken aan het einde van de 2021 Challenge

Welk Zero Afval-gedrag bij de deelnemers aan de Challenge 2021?

- ✓ Kraanwater drinken (>90% van de Challenge-deelnemers)
- ✓ Schoonmaken met herbruikbaar materiaal (>85%)
- ✓ Een drinkbus gebruiken (>90%)
- ✓ Doe-het-zelf voor kleine voedselbereidingen (>90%)
- ✓ Een bulkzak gebruiken bij het winkelen (> 75%)
- ✓ Droge producten in bulk kopen (>65%)

In vergelijking met het gedrag dat de Brusselse bevolking zich eigen gemaakt heeft, zijn sommige verankerde gewoonten van de Challengers heel anders: ze *drinken thuis kraanwater en gebruiken drinkbussen en herbruikbare verpakkingen om hun drankjes en lunch in mee te nemen*

Als we de Challengers beschouwen als voorlopers in ZA, kunnen deze acties worden gezien als de eerste stappen naar Zero Afval

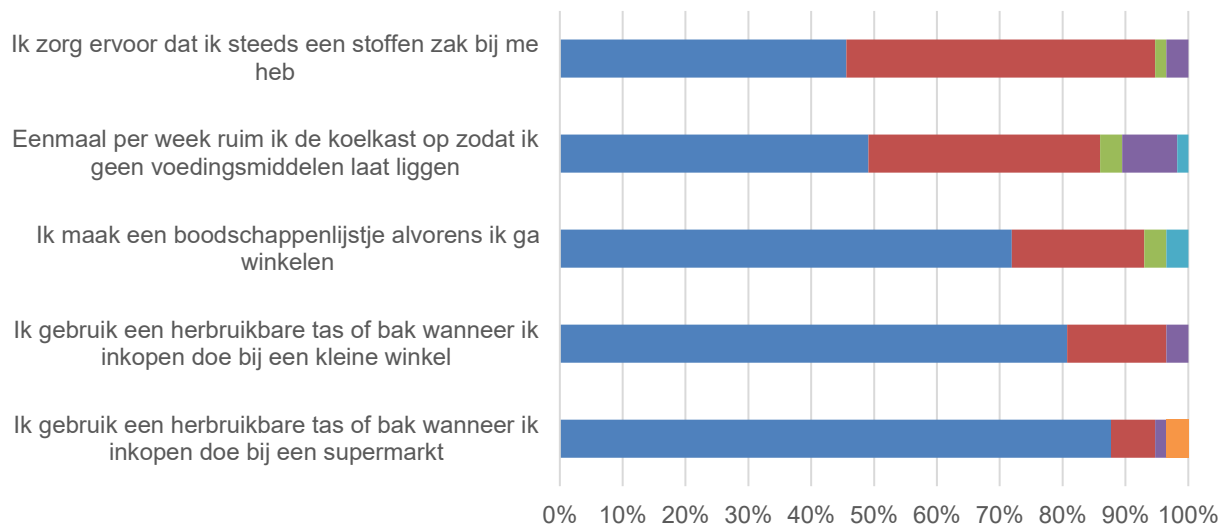
Voor de boodschappen...

- Meer dan 85% van de challengers **is goed georganiseerd als het op boodschappen aankomt**. Ze ruimen een keer per week de koelkast op om te vermijden dat ze voedingsmiddelen vergeten. Ze stellen een boodschappenlijst op. Ze zorgen ervoor dat ze altijd een bulkzak bij zich hebben. Ze gebruiken een herbruikbare tas of bak om hun aankopen in kleine winkels of supermarkten mee te nemen.
- Ze kopen **in bulk**: 90% koopt droge producten (pasta, rijst, granen, meel, enz.), meer dan 70% koopt 'versneden' producten (vleeswaren, zuivelproducten, enz.) in bulk en gebruikt een herbruikbare tas om brood te kopen.

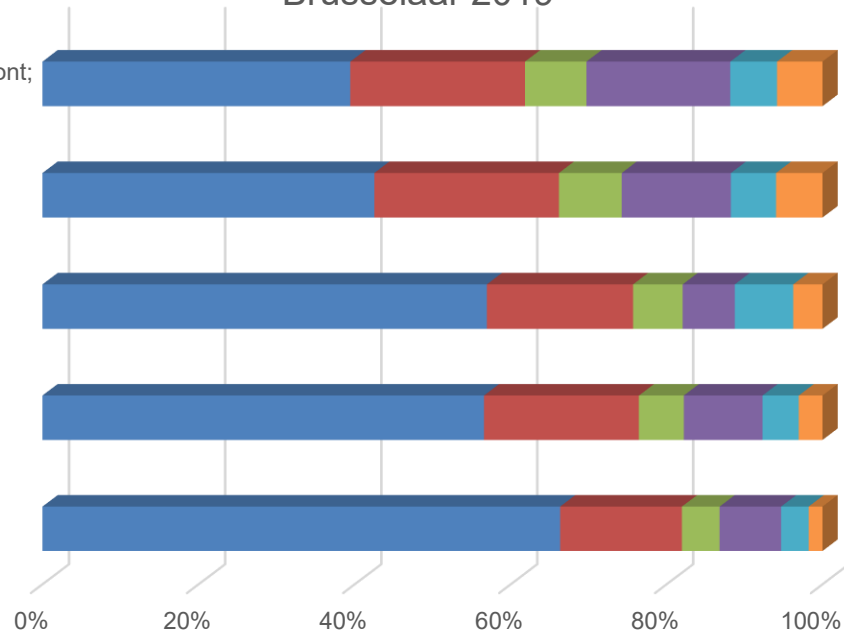
Voor de boodschappen...

Challenge 2021

- Dit is iets wat ik altijd doe, het loont ook echt de moeite;
- Dit is iets wat ik soms doe, het loont wel de moeite;
- Dit is iets wat ik soms doe, maar ik ben niet zeker of het wel de moeite loont;
- Dit is iets wat ik nooit doe, maar het loont wel de moeite;
- Dit is iets wat ik nooit doe, het loont de moeite niet;
- Niet van toepassing

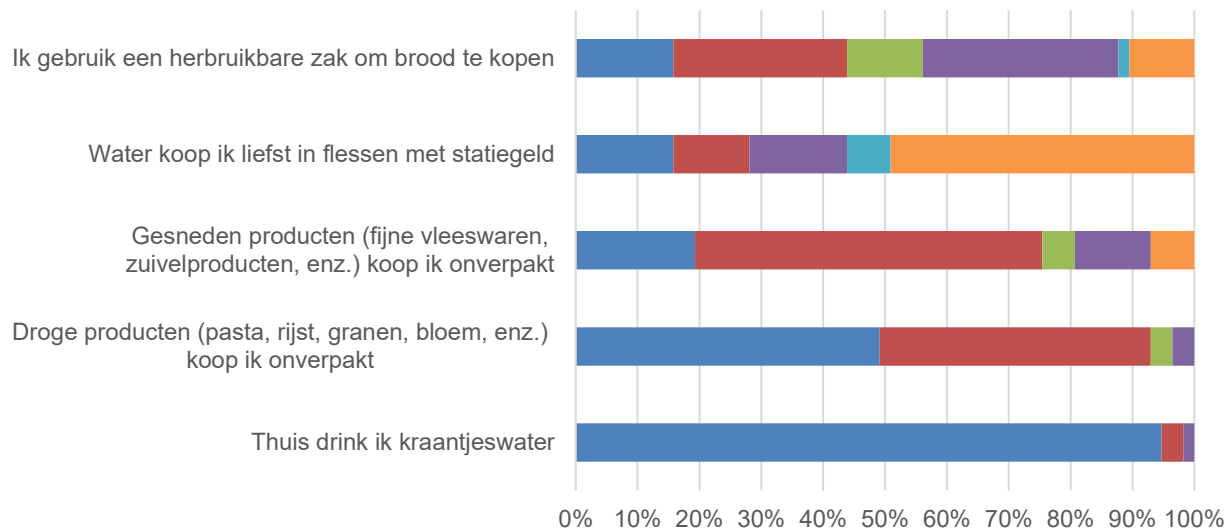
Brusselaar 2019

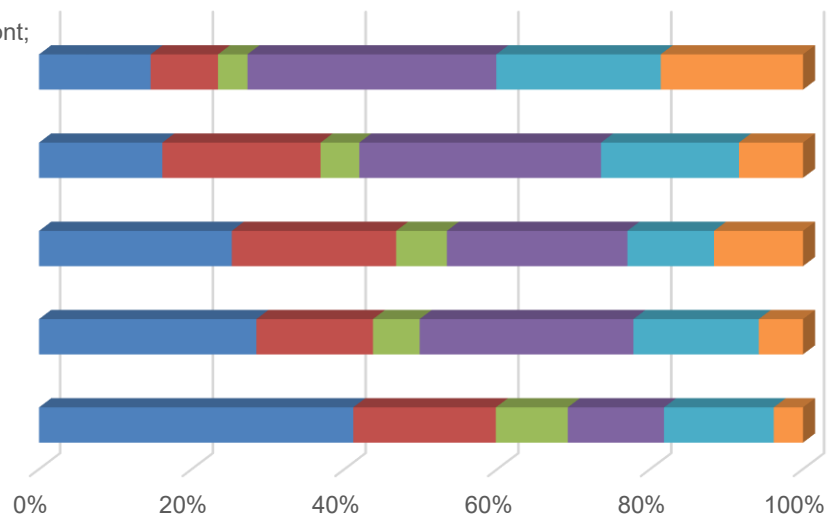
Voor de boodschappen...

Challenge 2021

- Dit is iets wat ik altijd doe, het loont ook echt de moeite;
- Dit is iets wat ik soms doe, het loont wel de moeite;
- Dit is iets wat ik soms doe, maar ik ben niet zeker of het wel de moeite loont;
- Dit is iets wat ik nooit doe, maar het loont wel de moeite;
- Dit is iets wat ik nooit doe, het loont de moeite niet;
- Niet van toepassing

Brusselaar 2019

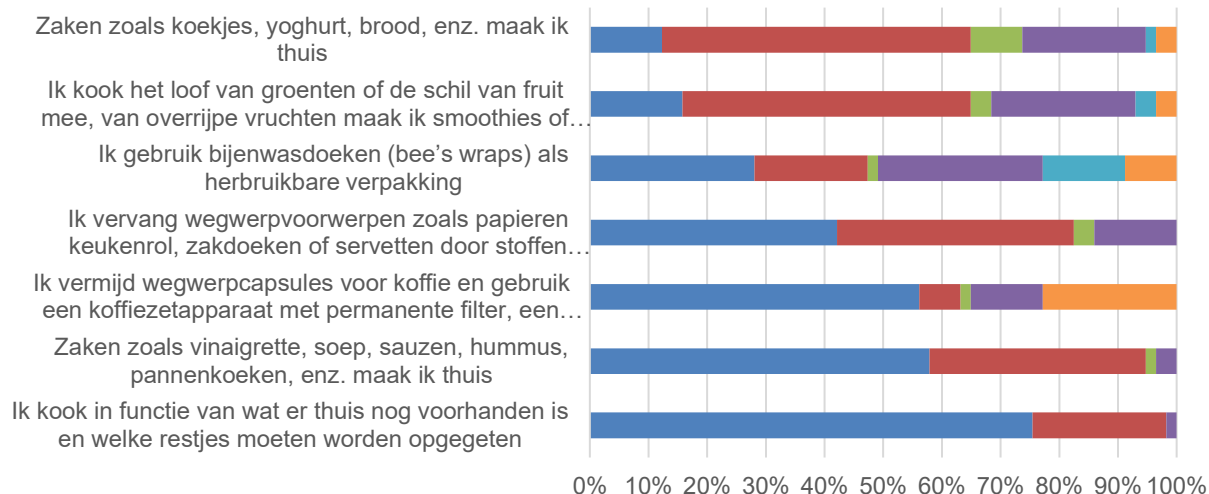
Voor de maaltijden... thuis of onderweg

- Meer dan 95% van de Challengers drinkt **kraanwater** en houdt bij het **koken** rekening met wat er thuis nog voorhanden is en met nog bruikbare restjes.
- Ze koken anders en ze **bereiden veel zelf**, meer dan de gemiddelde Brusselaar. Meer dan 95% maakt zelf bereidingen zoals: dressings, soepen, sauzen, hummus, pannenkoeken, enz. Meer dan 60% maakt ook zelf bereidingen zoals: koekjes, yoghurt, brood, enz. 60% probeert zelfs voedselverspilling te voorkomen door ook het loof van groenten en de schil van fruit te bereiden, overrijp fruit in smoothies of jam te verwerken en van verlepte groenten soepen te maken.
- Voor **de lunch** gebruikt meer dan 80% herbruikbare verpakkingen (brooddozen, stoffen zakjes, koekjestrommels). Om te **drinken** gebruiken ze zelfs allemaal (100%) een drinkbus (thermosfles, mok, enz.)

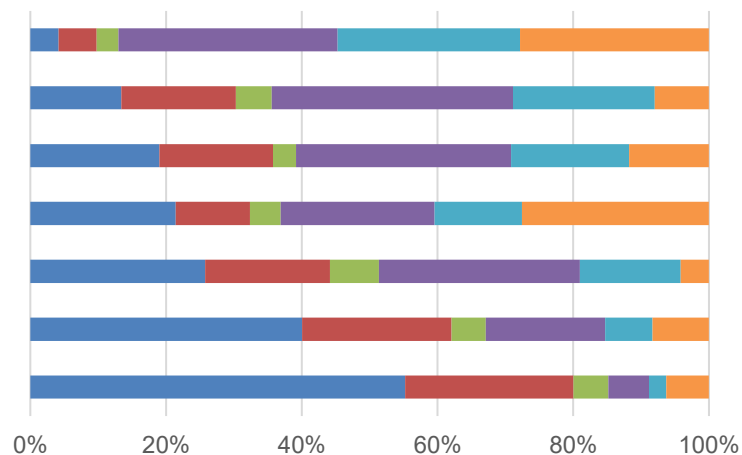
Voor de maaltijden... thuis

Challenge 2021

- Dit is iets wat ik altijd doe, het loont ook echt de moeite;
- Dit is iets wat ik soms doe, het loont wel de moeite;
- Dit is iets wat ik soms doe, maar ik ben niet zeker of het wel de moeite loont;
- Dit is iets wat ik nooit doe, maar het loont wel de moeite;
- Dit is iets wat ik nooit doe, het loont de moeite niet;
- Niet van toepassing

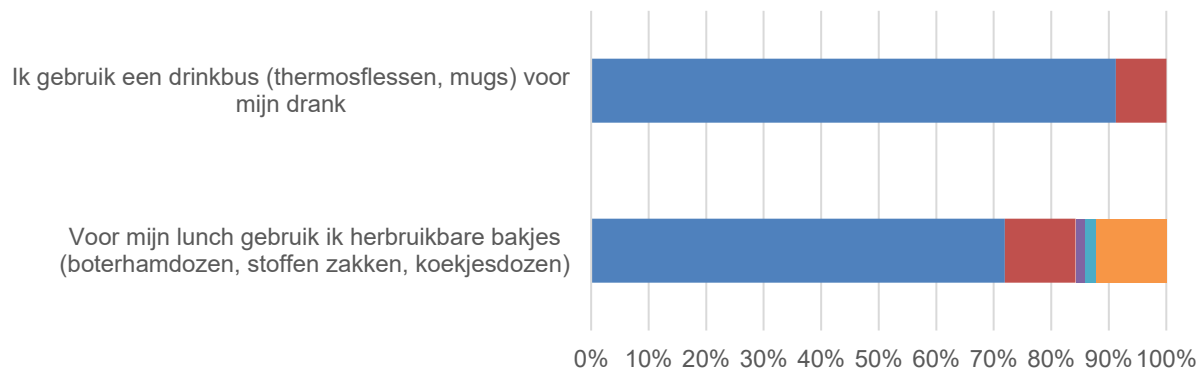
Brusselaar 2019

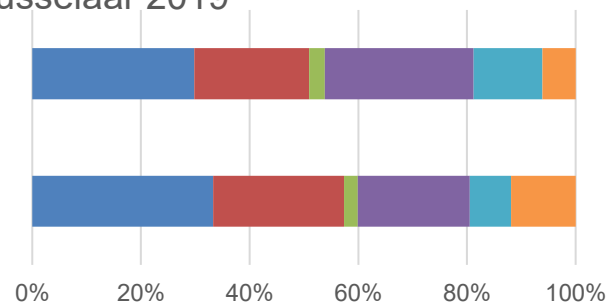
Voor de maaltijden... buitenshuis

Challenge 2021

- Dit is iets wat ik altijd doe, het loont ook echt de moeite;
- Dit is iets wat ik soms doe, het loont wel de moeite;
- Dit is iets wat ik soms doe, maar ik ben niet zeker of het wel de moeite loont;
- Dit is iets wat ik nooit doe, maar het loont wel de moeite;
- Dit is iets wat ik nooit doe, het loont de moeite niet;
- Niet van toepassing

Brusselaar 2019

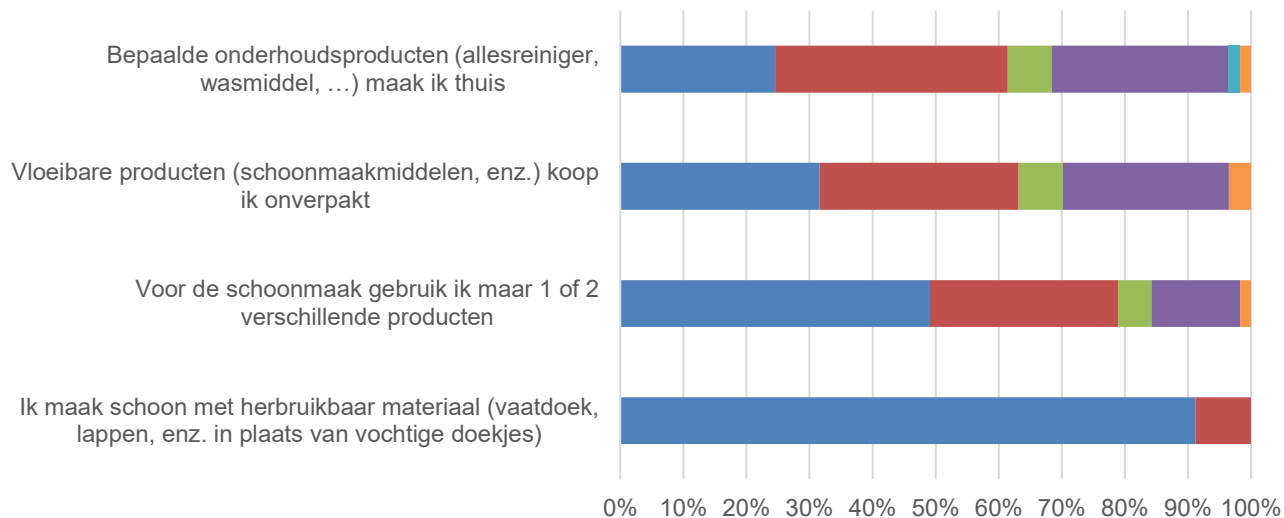

Voor het onderhoud van het huis...

- Voor het onderhoud van het huis maakt 100% van hen schoon met **herbruikbare materialen** (dweil, doeken, enz. in plaats van wegwerpdoekjes). Meer dan 80% van hen beperkt zich voor het onderhoud van de woning tot **1 of 2 verschillende producten**. En meer dan 60% **maakt sommige onderhoudsproducten voor thuis zelf** (waspoeder, enz.). Als ze die kopen, koopt meer dan 60% schoonmaakproducten **in bulk**.
- 40% onder hen maakt ook bepaalde cosmeticaproducten zelf (tandpasta, zeep, enz.)
- Om verspilling te bestrijden **schrijft** bijna 90% van hen **zich uit voor** publicaties die zij niet (meer) lezen.
- Meer dan 60% van de Challengers maken sommige onderhoudsproducten zelf, maar dit is geen must.

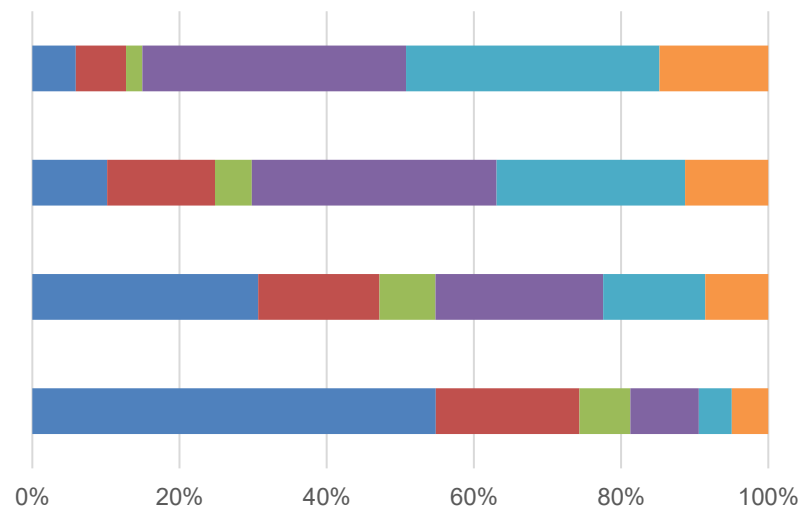

Challenge 2021

- Dit is iets wat ik altijd doe, het loont ook echt de moeite;
- Dit is iets wat ik soms doe, het loont wel de moeite;
- Dit is iets wat ik soms doe, maar ik ben niet zeker of het wel de moeite loont;
- Dit is iets wat ik nooit doe, maar het loont wel de moeite;
- Dit is iets wat ik nooit doe, het loont de moeite niet;
- Niet van toepassing

Brusselaar 2019

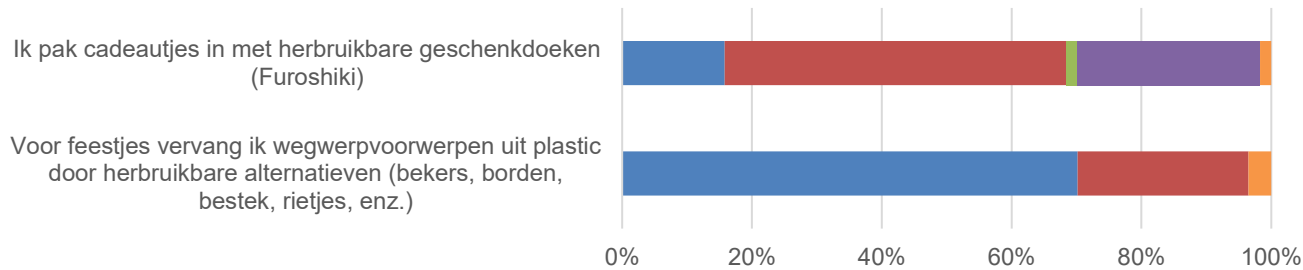
Hergebruik op alle niveaus...

- Ze vervangen wegwerpartikelen door **herbruikbare alternatieven**.
- Dit is zo op **feestjes** waar meer dan 90% van hen plastic wegwerpartikelen vervangt door herbruikbare alternatieven (bekers, borden, bestek, rietjes, enz.). Bijna 70% van hen pakt geschenken in met herbruikbare stoffen (**furoshiki**).
- Meer dan 80% schaft ook **wegwerpartikelen voor eenmalig gebruik** zoals keukenrol, papieren servetten en doekjes geleidelijk af ten gunste van alternatieven in stof.
- In de keuken vermijdt meer dan 60% wegwerpkoffiecups door gebruik te maken van een percolator met een vaste filter, een Italiaanse espressokan of een doorduwkoffiekan, en meer dan 45% gebruikt een herbruikbare verpakking die in bijenwas is gedrenkt (bees wraps).

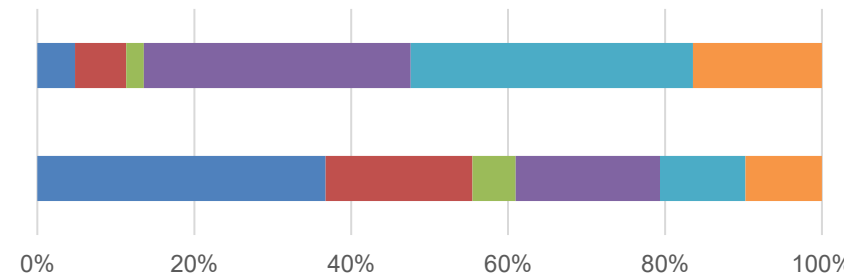
Voor feesten

Challenge 2021

- Dit is iets wat ik altijd doe, het loont ook echt de moeite;
- Dit is iets wat ik soms doe, het loont wel de moeite;
- Dit is iets wat ik soms doe, maar ik ben niet zeker of het wel de moeite loont;
- Dit is iets wat ik nooit doe, maar het loont wel de moeite;
- Dit is iets wat ik nooit doe, het loont de moeite niet;
- Niet van toepassing

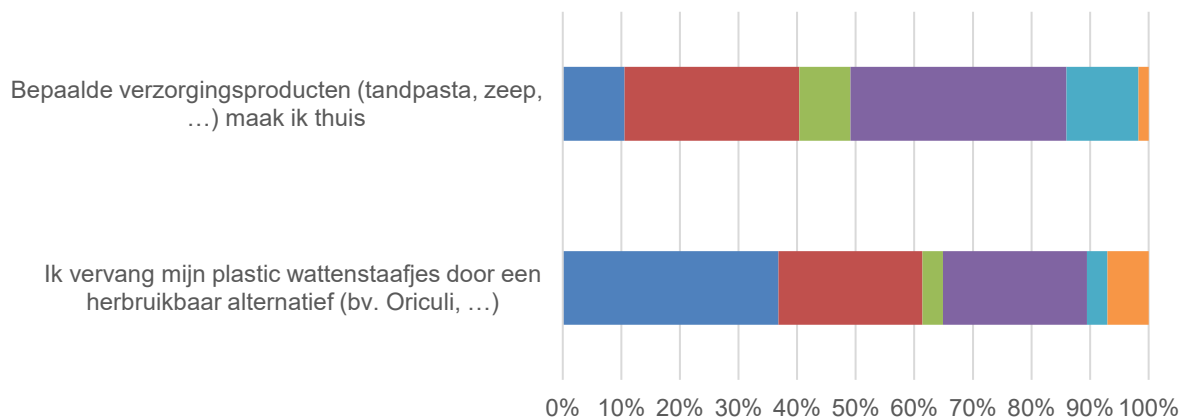
Brusselaar 2019

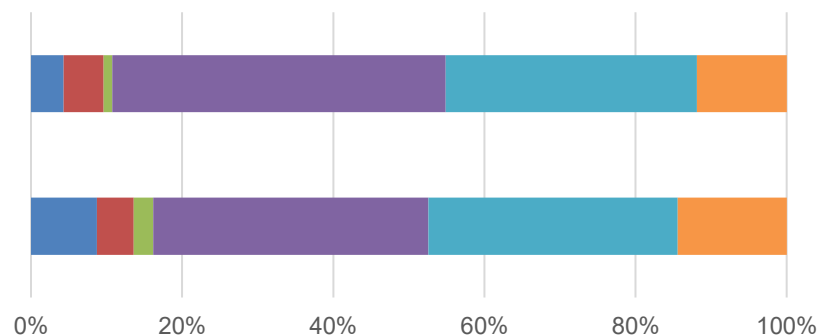
In de badkamer

Challenge 2021

- Dit is iets wat ik altijd doe, het loont ook echt de moeite;
- Dit is iets wat ik soms doe, het loont wel de moeite;
- Dit is iets wat ik soms doe, maar ik ben niet zeker of het wel de moeite loont;
- Dit is iets wat ik nooit doe, maar het loont wel de moeite;
- Dit is iets wat ik nooit doe, het loont de moeite niet;
- Niet van toepassing

Brusselaar 2019

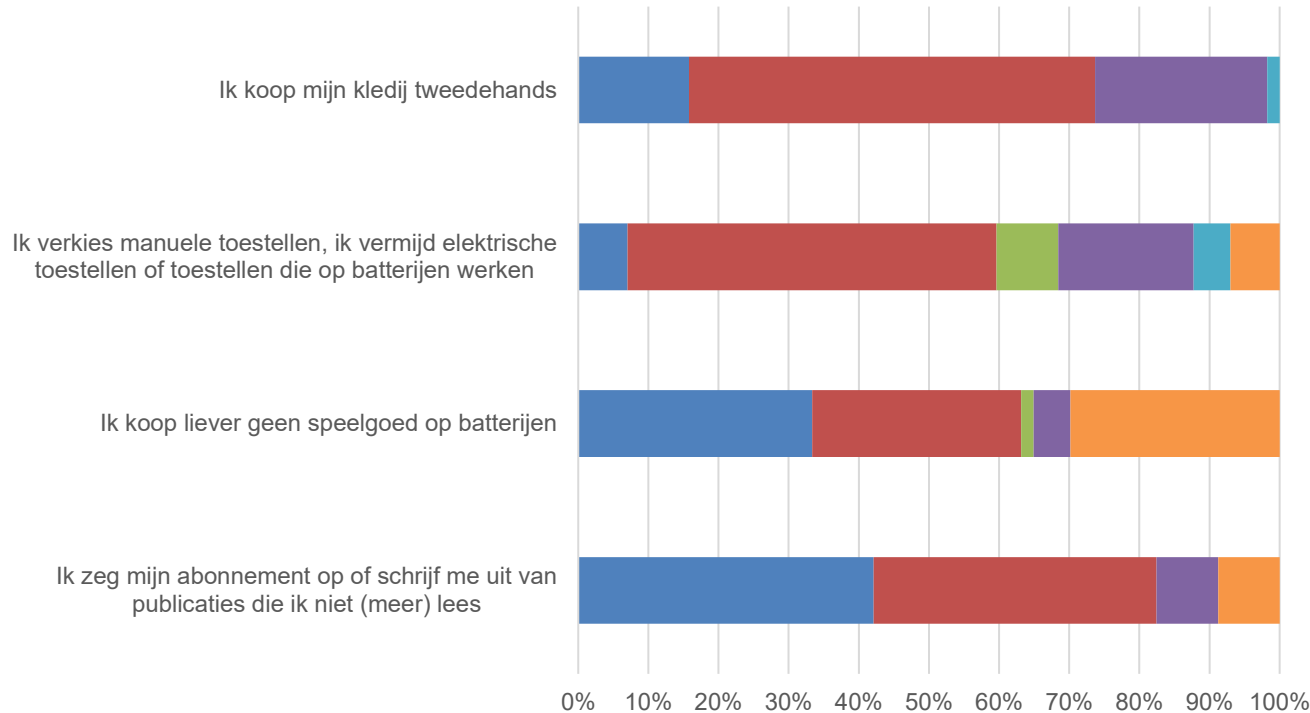
Voor apparatuur en kleding

- Ongeveer 60% van hen geeft de voorkeur aan **manuele toestellen**. Zij **vermijden** elektrische apparaten of toestellen **die op batterijen werken**, ook als ze speelgoed kopen.
- Meer dan 75% koopt **tweedehandskleding**, maar hoewel dit algemeen als 'de moeite waard' wordt beschouwd, doet twee derde van de respondenten dit slechts 'soms'. Het wegnemen van de laatste struikelblokken voor een wijdverbreid gebruik is een uitdaging voor Zero Afval.

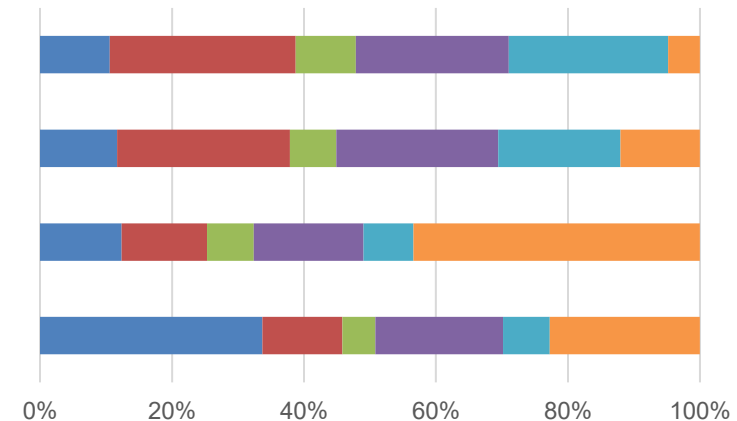
Voor apparatuur en kleding

Challenge 2021

- Dit is iets wat ik altijd doe, het loont ook echt de moeite;
- Dit is iets wat ik soms doe, het loont wel de moeite;
- Dit is iets wat ik soms doe, maar ik ben niet zeker of het wel de moeite loont;
- Dit is iets wat ik nooit doe, maar het loont wel de moeite;
- Dit is iets wat ik nooit doe, het loont de moeite niet;
- Niet van toepassing

Brusselaar 2019

Wat met organisch afval?

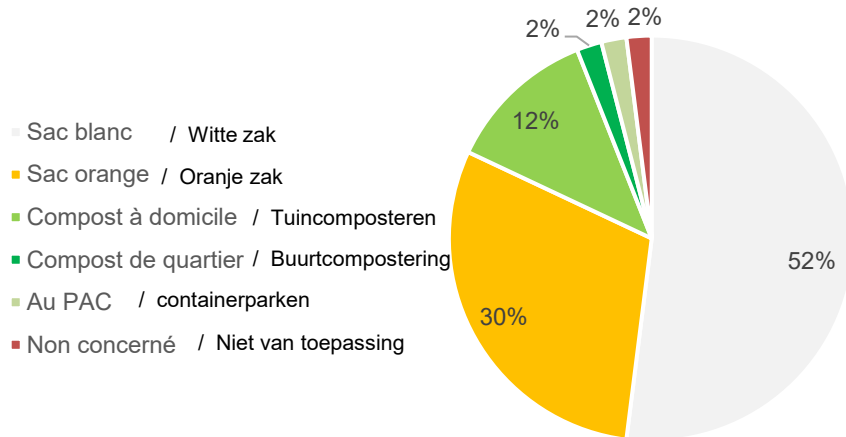
Organisch afval maakt een groot deel uit van de afvalbak.

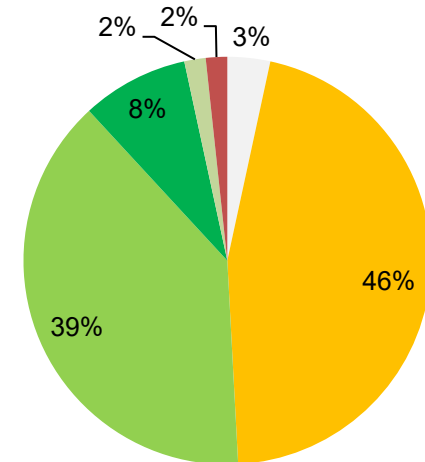

Sorteren van huishoudelijk afval

« Gemiddelde » Brusselaar -SONECOM en 2019

Challengers 2021

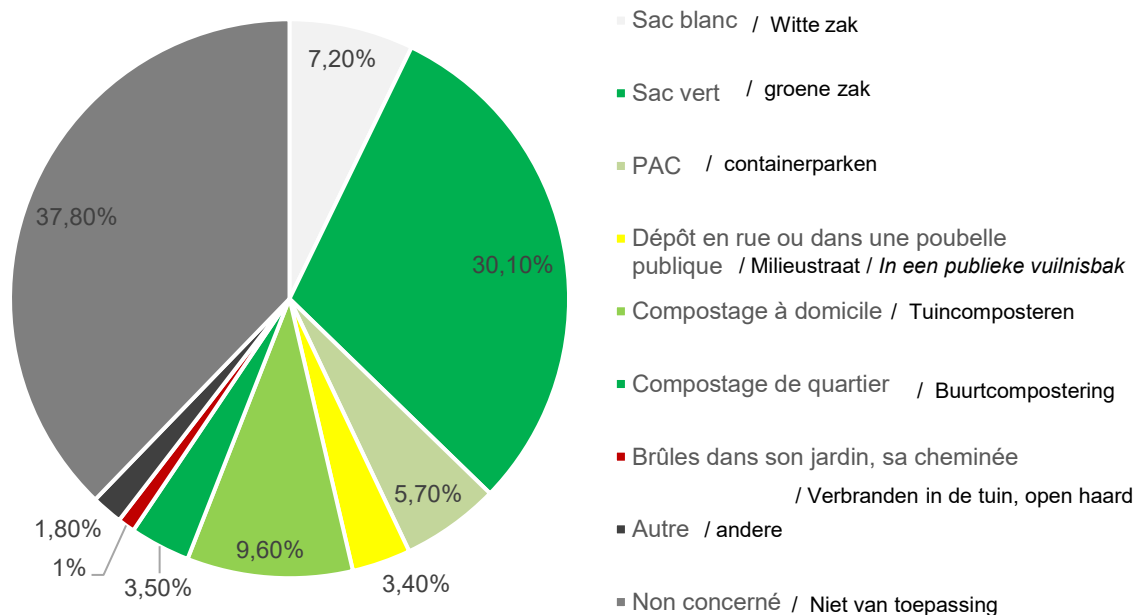

Bijna alle Challengers recupereren al hun afval. De witte zak wordt bijna niet meer gebruikt voor huishoudelijk afval. Er wordt gebruik gemaakt van compostering (47% thuis, bokashi of buurtcomposthoop) of selectieve inzameling (46% oranje zak).

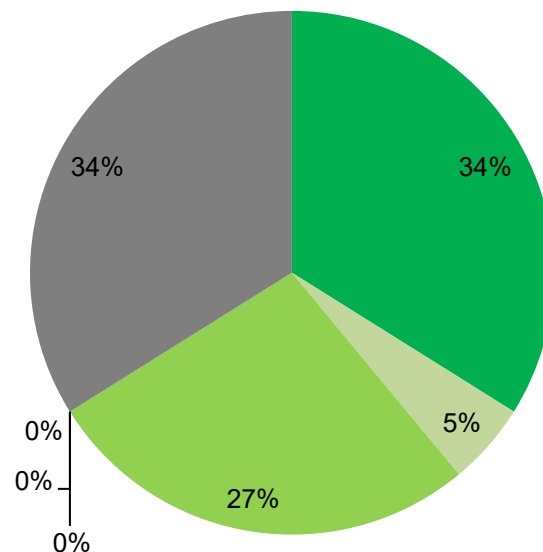

Sorteren van tuinafval

« Gemiddelde » Brusselaar - SONECOM en 2019

Challengers 2021

Alle challengers die een tuin hebben, recyclen al hun tuinafval. De witte zak wordt hier niet meer voor gebruikt. Ze doen meer aan thuiscompostering. Afval naar het containerpark brengen blijft heel beperkt.